

Ajuntament
de Mataró

**PROJECTE EDUCATIU
DE LES ESCOLES BRESSOL
MUNICIPALS
I SERVEIS A LA PETITA INFÀNCIA**

**DIRECCIÓ D'ENSENYAMENT
AJUNTAMENT DE MATARÓ
JUNY 2019**

INDEX

1. HISTÒRIA.....	2
2. MARC LEGAL.....	3
3. IDENTIFICACIÓ DELS CENTRES	4
3.1. Dades d'identificació dels centres.....	4
3.2. Nivells educatius i ràtios.....	6
3.3. Horaris i calendari.....	6
3.4. Personal.....	6
3.5. Serveis.....	7
4. TRETS D'IDENTITAT	9
4.1. Objectius generals de les EBM de Mataró	9
4.2. L'infant	10
4.3. La comunicació.....	11
4.3.1. Llengua de comunicació	11
4.3.2. La comunicació i els llenguatges en l'infant	11
4.3.3. Canals de comunicació i informació amb les famílies	11
4.4. Xarxa de relacions	13
4.4.1. Relacions entre les educadores i les famílies.....	13
4.4.2. Relacions entre els infants.....	13
4.4.3. Relacions entre els infants i els adults	13
4.4.4. Relacions entre els membres de l'equip.....	14
4.4.5. Relacions amb altres professionals.....	14
4.4.6. Relacions amb l'entorn	14
4.5. La línia metodològica	14
4.6. El procés de familiarització	15
4.7. L'avaluació: l'observació i la documentació	16
4.8. L'equip docent.....	17
4.9. La inclusió dels infants amb necessitats específiques de suport educatiu.....	18
5. ESPAIS INFANTS I FAMÍLIA	20
6. ESTRUCTURA ORGANITZATIVA.....	22

1. HISTÒRIA

El municipi de Mataró té una superfície total de 22,3 km² amb una població al voltant de 126.000 habitants, els quals es troben repartits en els 11 barris que formen la ciutat. Aquests s'acabaren de configurar aproximadament l'any 1973 després d'un alt creixement de la població de la nostra ciutat.

El setembre de 1978 es creà un primer grup de *Guarderies Municipals*, fruit d'un moviment veïnal i d'una forta pressió social contra l'Ajuntament d'aquell moment; parlem, doncs, de l'últim període dels ajuntaments no democràtics.

L'Ajuntament es va fer càrrec de diferents *guarderies* que fins aleshores depenien d'associacions de veïns o cooperatives i anomenà un gerent que coordinava el funcionament de les diferents llars i també administrava les subvencions municipals que els proporcionava.

Amb l'entrada dels nous ajuntaments democràtics (maig 1979), es crea el Patronat Municipal d'Escoles Bressol i se'n comencen a elaborar els estatuts que foren aprovats per la Generalitat de Catalunya el desembre de 1979 i, segons els quals, el Patronat és una institució de caràcter públic, que té per objectiu primordial l'educació integral dels infants de Mataró fins al moment de llur incorporació als centres sostinguts amb fons públics.

Paral·lelament, l'Ajuntament, amb la voluntat de facilitar la participació dels diversos sectors implicats en els serveis educatius de la ciutat de Mataró i d'ampliar-ne l'oferta, posa en funcionament l'Institut Politècnic Municipal Miquel Biada, l'Escola d'Adults de Can Noé i d'altres serveis i activitats, tots ells de caràcter municipal.

És amb la mateixa voluntat de seguir participant activament en matèria educativa, com a factor de canvi i de cohesió social, que es planteja fer un pas més en la consecució d'aquests objectius: la constitució de l'Institut Municipal d'Educació.

L'Institut Municipal d'Educació neix amb la finalitat de vetllar perquè tots els ciutadans i ciutadanes de Mataró disposin d'un conjunt organitzat i coordinat de serveis, recursos i agents formatius, suficients i de qualitat, al llarg de totes les etapes evolutives (Escoles Bressol, Institut Politècnic, Escola d'adults) i estadis de desenvolupament personal, en igualtat d'oportunitats i atenent els valors de la democràcia, la solidaritat, la igualtat i el respecte a la diversitat. Els seus estatuts van ser aprovats el juny de 2000.

El gener del 2013 es dissol l'Institut Municipal d'Educació i queda integrat a l'Ajuntament com a Direcció d'Ensenyament.

2. MARC LEGAL

Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'educació (DOGC núm. 5422, de 16.07.2009)

Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística (DOGC 2553, del 9, i BOE 36, d'11 de febrer)

Llei 17/2015, de 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes (DOGC núm. 6919, 23/07/2015)

Decret 282/2006, de 4 de juliol, que regula el primer cicle d'educació infantil i els requisits dels centres (DOGC núm. 4670, de 06.07.2006)

Decret 101/2010, de 3 d'agost, d'ordenació dels ensenyaments del primer cicle de l'educació infantil (DOGC núm. 5686, de 05.08.2010) **modifica el títol i l'article 2 del Decret 282/2006** d'acord amb l'article 131.2

Decret 102/2010, de 5 d'agost, d'autonomia dels centres educatius (DOGC núm. 5686, de 05.08.2010)

Decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu

Currículum i orientacions educació infantil primer cicle. Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya

Orientacions per a l'avaluació educació infantil primer cicle. Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya

Conveni competències delegades. El 9 de març de 2007 se signa el conveni entre el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Mataró per a l'assumpció de les competències delegades relacionades amb el procés de preinscripció i admissió d'infants i les relacionades amb el consell de participació de les llars d'infants.

Normativa sobre eleccions als consells escolars de centre. Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya

Reglament Consells Escolars de les Escoles Bressol Municipals de Mataró, del 18 de desembre de 2012

Normativa de preinscripció i matriculació del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya

Normativa de preinscripció i matrícula per a les Escoles Bressol Municipals de Mataró

Convenció dels **Drets dels Infants** de les Nacions Unides 1989

3. IDENTIFICACIÓ DELS CENTRES

3.1. Dades d'identificació dels centres

La Xarxa d'escoles bressol municipals inclou, l'any 2019, nou escoles ubicades a diferents barris de la ciutat:

<https://www.mataro.cat/ca/temes/educacio/escoles-bressol-0-3-anys/escoles-bressol-de-mataro/llicitat-descoles-bressol-de-mataro/@@equipament-popup-view?equipament=41675>

EBM CERDANYOLA	Carrer del Pedraforça, 2 Tel. 93 798 03 84 a8046402@xtec.cat EBM Cerdanyola
Equipaments	una aula de 4 mesos a un any amb biberoneria dues aules d'un a dos anys tres aules de dos a tres anys dormitoris, sala d'usos múltiples, pati de sorra
EBM ELNA	Carrer de Marià Ribas i Bertran, 79 Tel. 93 702 15 48 a8068938@xtec.cat EBM Elna
Equipaments	una aula de 4 mesos a un any amb biberoneria tres aules d'un a dos anys tres aules de dos a tres anys dormitoris, sala d'usos múltiples pati de sorra
EBM ELS GARROFERS	Carrer de Josep M. De Segarra, 5 Tel. 93 702 17 85 a8071056@xtec.cat EBM Els Garrofers
Equipaments	una aula de 4 mesos a un any amb biberoneria tres aules d'un a dos anys tres aules de dos a tres anys dormitoris, sala d'usos múltiples pati de sorra
EBM ELS MENUTS	Carrer de Francisco Herrera, 71 Tel. 93 169 50 13 a8068082@xtec.cat EBM Els Menuts
Equipaments	una aula de 4 mesos a un any amb biberoneria tres aules d'un a dos anys tres aules de dos a tres anys dormitoris, sala d'usos múltiples pati de sorra

EBM LA LLÀNTIA	Carrer de Galícia, 3-9 Tel. 93 799 00 02 a8046414@xtec.cat EBM La Llantia
Equipaments	dos aules d'un a dos anys dos aules de dos a tres anys dormitori, sala d'usos múltiples, pati de sorra
EBM LES FIGUERETES	Baixada de les Figueretes, 1 Tel. 93 796 21 02 a8046438@xtec.cat EBM Les Figueretes
Equipaments	una aula de 4 mesos a un any amb biberoneria tres aules d'un a dos anys tres aules de dos a tres anys dormitoris, pati de sorra
EBM LA RIERETA	Ronda de Frederic Mistral, 8 Tel. 93 799 11 53 a8057515@xtec.cat EBM La Riereta
Equipaments	una aula de 4 mesos a un any amb biberoneria tres aules d'un a dos anys tres aules de dos a tres anys dormitoris, sala d'usos múltiples, pati de sorra cuina central
EBM ROCAFONDA	Carrer de Santiago Rusiñol, 1-23 Tel. 93 796 40 03 a8046426@xtec.cat EBM Rocafonda
Equipaments	una aula de 4 mesos a un any amb biberoneria tres aules d'un a dos anys tres aules de dos a tres anys dormitoris, menjador, sala d'usos múltiples pati de sorra
EBM TABALET	Ronda de Francesc Macià, 119 Tel. 93 799 49 01 a8046451@xtec.cat EBM Tabalet
Equipaments	una aula de 4 mesos a un any amb biberoneria tres aules d'un a dos anys tres aules de dos a tres anys dormitoris, menjador, sala d'usos múltiples pati de sorra.

3.2. Nivells educatius i ràtios

Primer cicle d'Educació Infantil

Les escoles acullen infants dels 4 mesos fins als 3 anys (a excepció de l'EBM La Llàntia)

Ràtios segons normativa de la Generalitat:

- Lactants: vuit infants per aula
- 1-2 anys: tretze infants per aula
- 2-3 anys: vint infants per aula

3.3. Horaris i calendari

L'horari lectiu és de 8 a 13 h i de 14'45 a 17'30 hores i les famílies poden escollir l'horari dins aquesta franja.

Cada curs, després de la matrícula, s'ajustarà l'horari de les educadores en funció de la demanda que facin les famílies. Dins aquesta franja horària són les educadores les que acullen els infants.

Serveis complementaris: s'ofereixen serveis de permanències de 7.30 a 8.00 hores i de 17.30 a 18.00 hores, i de menjador de 12.00 a 14.45 hores, en funció de la demanda.

Modalitats de jornada:

Hi ha diferents modalitats en funció de les edats i de les escoles:

Jornada completa: 6 hores i 30 minuts de servei a triar entre les 8.00 i les 13.00 hores i les 14.45 i les 17.30 hores.

Jornada de matí: 3 hores i 15 minuts de servei a triar entre les 8.00 i les 13.00 hores.

Jornada intensiva: 5 hores de servei de 8.00 a 13.00 hores

Jornada de tarda: 2 hores i 45 minuts de servei de 14.45 a 17.30 hores

Jornada compactada: 6 hores i 30 minuts amb servei de menjador, a triar dins la franja horària de les 8.00 a les 16.00 hores.

Calendari:

Les escoles restaran obertes de dilluns a divendres. El curs escolar s'inicia el dia 8 de setembre i finalitza el 23 de juny al migdia. Per Nadal i Setmana Santa s'aplica el calendari que dicti la Generalitat de Catalunya amb caràcter general per a les escoles d'educació infantil i primària. Els dies de lliure disposició seran els que apliqui el Consell Escolar Municipal de Mataró.

3.4. Personal

Les escoles disposen del següent personal:

- Docent:**
 - 1 directora
 - 1 educadora tutora per aula
 - 1 educadora de suport per cada tres aules
 - 1 educadora coordinadora de menjador per al tram horari de menjador

Serveis complementaris (externalitzats):

monitoratge per a la familiarització, servei de menjador, permanències i serveis de vacances

- Serveis:**
- personal de neteja (empresa externa)
 - 1 persona de manteniment (personal de l'Ajuntament)
 - 1 persona encarregada de la neteja del pati i dels vidres (empresa externa)
 - personal de cuina (empresa externa a les cuines de l'EBM La Riereta i a l'EBM Tabalet)

3.5. Serveis

Els serveis de menjador, permanències, reforç per al període de familiarització i serveis de vacances (Nadal, Setmana Santa i d'estiu) estan externalitzats.

Aquests serveis s'organitzen en funció de la demanda i poden variar d'un curs a l'altre i d'un centre a un altre.

Per al desenvolupament de les activitats esmentades, l'empresa adjudicatària assignarà el personal qualificat necessari, amb una formació mínima de monitor/a del lleure, amb coneixements de l'etapa 0-3 i amb el certificat de manipulació d'aliments.

Menjador: Aquest servei consisteix en l'atenció als infants que utilitzen el menjador escolar, d'acord amb el criteri general que aquest és un espai educatiu on cal acompanyar els nens i les nenes en el seu desenvolupament i aprenentatges. Les persones que prestin el servei treballaran de manera organitzada amb la directora i coordinadora de menjador per tal de garantir una coherència entre els dos serveis.

L'horari del menjador és el comprès entre les 12 h i les 14.45 h. Una monitora per escola té un quart d'hora més diari per tal d'organitzar el servei abans de l'arribada de les criatures.

Ràtio grups menjador setembre/octubre:

- Grups lactants: 4 infants
- Grups d'1 any a 2 anys: 6 infants
- Grups de 2 anys a 3 anys: 10 infants
- Grups mixtos de 0-2 anys: 5 infants
- Grups mixtos de 1-3 anys: 8 infants
- Grups mixtos de 0-3 anys: 6 infants

Ràtio grups menjador de novembre al juny:

- Grups lactants: 6 infants
- Grups d'1 any a 2 anys: 8 infants
- Grups de 2 anys a 3 anys: 12 infants
- Grups mixtos de 0-2 anys: 7 infants
- Grups mixtos de 1-3 anys: 10 infants
- Grups mixtos de 0-3 anys: 9 infants

Permanències: Aquest és un servei d'acollida fora de l'horari escolar. S'organitza en franges de mitja hora, i la seva realització està subjecta a la demanda dels usuaris. Sempre hi ha una persona de l'equip educatiu que supervisa el servei.

Les persones que el presten han d'atendre els infants treballant de manera coordinada amb les educadores i la directora, d'acord amb la línia de l'escola per garantir la seva adequació al PEC del centre.

Ràtio de grups de permanències:

Com a criteri general, la ràtio d'alumnes atesos no ha de sobrepassar la marcada per la normativa (8-13-20), no obstant, es pot organitzar el servei de manera que permeti atendre les demandes que es poguessin produir.

Reforç durant el procés de familiarització: Durant un mes a partir del primer dia d'inici dels infants a l'escola, cada grup classe disposa d'una persona addicional de reforç amb un nombre determinat d'hores en funció de les diferents edats. Els horaris d'aquestes persones s'estableixen segons les necessitats de cadascun dels grups.

El nombre d'hores de reforç és:

- a 0-1 i 1-2 anys: 60 hores per grup
- a 2-3 anys: 30 hores per grup

Serveis de vacances: Aquests serveis s'ofereixen fora del calendari escolar, per tal de facilitar a les famílies la conciliació laboral i familiar. Segueixen els criteris establerts en el PEC.

Per obrir aquests serveis cal que hi hagi una demanda mínima.

Calendari i horaris dels serveis de vacances:

Els serveis de Bressol de Nadal i Setmana Santa s'ofereixen només en una escola, a determinar per la Direcció d'Ensenyament.

El servei de Bressol d'estiu s'ofereix a totes les escoles i s'obre en funció de la demanda.

4. TRETES D'IDENTITAT

Entenem l'escola com una comunitat educativa oberta, inserida en el medi social, econòmic i cultural en el qual es troba, per aquest motiu partim dels valors que defensin el reconeixement a la diversitat de les persones que la conformen.

Tenim el compromís d'una formació permanent que ens aporta recursos per continuar revisant i adaptant el model educatiu de les escoles bressol municipals, amb una mirada de futur que ens permet continuar construint oportunitats que millorin l'atenció educativa i social adreçada a la petita infància i les seves famílies.

Aspectes que caracteritzen les Escoles Bressols Municipals:

- El **català és la llengua vehicular** en tots els àmbits, amb els infants, les seves famílies i el personal del centre. Les persones educadores establiran les estratègies necessàries per aconseguir una bona comunicació.
- **Escoles inclusives**, assegurant els mateixos drets a tots els infants sigui quina sigui la seva procedència, ètnia, situació social, capacitats físiques i psíquiques o qualsevol altra particularitat que pugui ser considerada una font de diferència.
- **Escoles coeducadores**, reconeixent les potencialitats individuals de les criatures sense fer diferències per raons de gènere, promovent la igualtat d'oportunitats reals, garantint una educació no sexista.
- **Escoles laiques i aconfessionals**, entenent la diversitat religiosa com una oportunitat per incrementar la riquesa cultural en la nostra comunitat educativa, respectant la pluralitat.
- La **transmissió dels valors** individuals i col·lectius, que la nostra cultura assumeix com a propis, forma part de l'educació integral dels infants. Les EBM de Mataró transmeten els valors que fan possible la vida en societat, el respecte a tots els drets fonamentals, i s'inicien així, els hàbits de convivència i participació democràtica.

4.1. Objectius generals de les EBM de Mataró

Els primers anys de vida dels infants tenen un gran valor per la seva incidència en etapes posteriors, ja que durant aquest període es donen grans canvis evolutius i es construeix la base de la seva personalitat i intel·ligències. La neurociència avala la importància d'aquesta etapa.

L'escola bressol és la institució que correspon al primer cicle de l'etapa d'educació infantil i acull infants des dels 4 mesos fins als 3 anys. Respon al dret de les criatures a freqüentar contextos educatius que amplii i diversifiquin les experiències viscudes en el context familiar.

Les nostres escoles són plurals, compleixen els principis d'inclusió, de diversitat i de coeducació, estan arrelades als diferents barris de la ciutat, són participatives i renovadores.

Els principals objectius són:

- Exercir una funció educativa i social com a suport per als pares i mares en l'educació de les seves criatures, i en la conciliació de la vida familiar.
- Fomentar la comunicació quotidiana i les relacions de col·laboració entre les famílies i el personal de l'escola, respectant els seus models educatius.
- Promoure espais de participació i informació per a les famílies
- Afavorir el desenvolupament de les capacitats innates dels infants, tenint present la importància dels processos emocionals.
- Planificar de forma globalitzada els diferents continguts a partir de la realitat més quotidiana i propera de les criatures; amb una metodologia flexible que permeti l'adequació als diferents ritmes i interessos de cadascú.
- Crear ambients segurs, educatius, que ofereixin als infants l'estabilitat, la confiança i l'autonomia necessàries per viure i desenvolupar-se de forma integral i harmònica.
- Proporcionar a les criatures materials i propostes educatives adequades al moment evolutiu en què es troben, de manera que siguin un estímul que fomenti el desenvolupament de tots els processos d'aprenentatge.
- Potenciar la comunicació a partir de les capacitats de què disposen els infants des del seu naixement fins a arribar a la paraula.
- Fer un seguiment de la salut i del desenvolupament de les criatures per detectar a temps possibles dificultats d'ordre físic, psíquic o social.

4.2. L'infant

En els primers anys de vida, l'infant desenvolupa tota una sèrie d'adquisicions molt importants per a tot el seu desenvolupament posterior. Es va enriquint i va construint la seva personalitat de manera global a partir de les experiències que viu, amb la família, amb els companys, amb els adults, amb l'entorn..., aquestes experiències, en la mesura que hagin atès les seves necessitats afectives, relacionals, motrius..., en condicionaran el creixement.

L'equip educatiu veu l'infant com un ésser únic, capaç, creatiu, competent, amb desig i curiositat innata per aprendre i relacionar-se amb l'entorn i amb els altres.

Cadascun té el seu ritme de desenvolupament, l'escola valora i considera aquesta individualitat, respectant-la i donant el temps que cadascú necessita.

És el protagonista dels seus processos i aprenentatges acompanyat pels adults.

Les relacions que primer estableix la criatura són amb la seva família, fonamentals per al seu desenvolupament, i respectades pel personal educador.

Les educadores oferim una mirada respectuosa, d'escolta a les seves demandes, satisfent les seves necessitats amb afectivitat.

L'equip educatiu també li ofereix la possibilitat de relacionar-se amb altres nens i nenes i amb altres adults i de compartir experiències, descobertes, i així enriquir-se mútuament.

L'entorn escolar és un medi on l'infant pot rebre estímuls diferents dels de casa. Estímuls que estan enfocats en funció de la seva maduresa, de les seves demandes i necessitats i que li ofereixen noves possibilitats.

Vetllem per crear un clima tranquil, respectuós i sense presses, en un entorn segur.

Tenint cura dels espais, dels materials i l'estètica, oferim propostes a partir dels indicis que ens mostra cada infant i que li permetrà avançar perquè així l'aprenentatge sigui significatiu.

L'infant és una persona amb drets, amb valors i cultura familiars; si se sent segur, respectat i estimat podrà fer un sens fi d'aprenentatges.

4.3. La comunicació

4.3.1. Llengua de comunicació

Segons l'article 11.1 de la Llei 12/2009 d'educació: El català, com a llengua pròpia de Catalunya, és la llengua normalment emprada com a llengua vehicular i d'aprenentatge del sistema educatiu.

La llengua de comunicació i expressió a les escoles és el català.

El català és la llengua vehicular del centre en tots els seus àmbits: els infants, les famílies i les persones educadores de l'escola.

S'utilitza tant en la comunicació formal, entrevistes, reunions, informes, comunicats, documentació..., com en la comunicació informal en la relació quotidiana.

4.3.2. La comunicació i els llenguatges en l'infant

La comunicació de l'infant amb els altres s'inicia des del seu naixement.

L'expressió i la comprensió fan possible la comunicació de l'infant amb el seu entorn a través del seu cos, la mirada, el gest i el contacte corporal; són les primeres eines de comunicació per transmetre les seves demandes, emocions, sensacions..., i per mitjà dels sentits va descobrint tot el que l'envolta.

En el desenvolupament la criatura anirà incorporant progressivament la llengua oral, cal posar paraules a les descobertes per potenciar-la.

Les persones educadores han de tenir present, partint de les possibilitats de cada infant, integrar els llenguatges corporal, verbal, plàstic, musical i matemàtic en el seu desenvolupament. La interiorització i l'ús adequat d'aquests llenguatges ha de permetre a la criatura anar esdevenint una persona capaç de comunicar-se i expressar-se.

4.3.3. Canals de comunicació i informació amb les famílies

Per tal que les famílies considerin la possibilitat de portar els seus fills i filles a les escoles bressol municipals, és necessari que rebin informació prèvia de la xarxa municipal i del que s'ofereix, tant en l'àmbit de serveis com en el de propostes pedagògiques.

A partir d'aquí, s'estableix una comunicació escola - família imprescindible per donar a conèixer el projecte educatiu d'una banda, i de l'altra, conèixer l'infant i el seu entorn familiar. Per tant ha de ser una font de retroacció permanent entre la família i el centre.

Canals que afavoreixen la comunicació i la informació amb les famílies:

- Informació prèvia adreçada a les famílies: oferta de places, serveis, preus públics, normativa de preinscripció i matriculació..., així com la informació relativa als Espais Infants i Família. S'informa des de la Direcció d'Ensenyament.
- Portes Obertes. És el primer contacte de les famílies amb les escoles bressol i l'inici del pont de confiança. L'equip educatiu dona a conèixer l'escola, el seu funcionament, la línia pedagògica, els espais...
- Primera trobada. Primer contacte amb les famílies que ja formen part de la comunitat escolar. La porta a terme la directora, acompanyada per la resta de l'equip si així s'ha decidit. S'explica l'organització i el funcionament del centre, es resolen dubtes...
- Les reunions o trobades. Al llarg del curs l'equip convoca les famílies per fer trobades amb la finalitat de presentar les persones que formen l'equip, posar en contacte les famílies de l'escola, explicar el projecte educatiu, l'organització del centre, els espais, l'equipament...
- Les entrevistes són una bona ocasió per continuar construint el pont de confiança que caldrà anar fent dia a dia per escoltar les expectatives que tenen els pares sobre l'escola, allò que els neguiteja i respondre les seves consultes. És un bon moment per conèixer algunes de les dades bàsiques sobre l'infant (hàbits i preferències pel que fa a l'alimentació, el repòs...), compartir els seus processos i les inquietuds de la família.
- Les converses diàries en els moments d'entrades i sortides permeten l'intercanvi d'informació entre les educadores i les famílies sobre les experiències dels infants tant a casa com a l'escola. Així mateix, ajuden a copsar si hi ha alguna qüestió que requereix una conversa més llarga i buscar el moment adient per parlar-ne amb més tranquil·litat.
- La llibreta diària per als infants més petits, on les educadores informen sobre aspectes importants pel que fa a l'estada de l'infant a l'escola. Les famílies també poden utilitzar-les com a canal de comunicació.
- Els Informes són un mitjà que s'utilitza per fer arribar a les famílies els processos, els avenços i les habilitats dels infants.
- Els fulletons, les cartelleres i el correu electrònic s'utilitzen per comunicar informacions que es consideren d'interès (convocatòries de reunions, informacions sobre xerrades...).
- Els canals de participació de les famílies habitualment s'articulen entorn de:
 - ✓ Consell Escolar
 - ✓ Associació de famílies
 - ✓ Altres col·laboracions

4.4. Xarxa de relacions

L'educació dels infants és una tasca compartida entre família i educadores. Les relacions entre la família i l'educadora són una condició indispensable per afavorir el procés educatiu dels infants.

És important que hi hagi acord entre uns i altres sobre criteris d'actuació, així com confiança mútua. Pertoca a les educadores trobar les estratègies i els procediments necessaris per afavorir les relacions amb els infants i les seves famílies.

4.4.1. Relacions entre les educadores i les famílies

Cada família és única i té un sistema de relacions propi. Conèixer-les ens ajuda a entendre l'infant i també a establir els acords en relació a l'educació de la seva criatura.

Per tal d'oferir als infants un context educatiu de qualitat, la relació entre educadora i família es basa en la complicitat, la cordialitat, la confiança mútua i el respecte dels diferents valors familiars i la diversitat.

L'equip educatiu utilitza estratègies per afavorir aquesta confiança com: accés directe als espais, relació diària amb les educadores, actitud dialogant i d'escolta ...

4.4.2. Relacions entre els infants

La interacció entre els infants juga un paper fonamental en el desenvolupament de les competències cognitives, les socials i les afectives, sigui en el grup d'iguals o bé amb els d'altres edats.

Aquestes relacions generen en l'àmbit cognitiu una gran riquesa de situacions: possibilitat d'observar, imitar, col·laborar, compartir...

També tenen una gran incidència en els processos de socialització i afectius: aprendre normes, posar límits, acceptar els altres...

Així com les relacions entre els infants del mateix grup es donen de forma natural, l'equip proposa els moments i els espais per propiciar les relacions entre les criatures dels diferents grups, tant de la mateixa edat com d'edats diferents.

4.4.3. Relacions entre els infants i els adults

Les educadores es mostren sensibles a l'estat emocional de l'infant, a les seves necessitats, habilitats i destreses. Donen la resposta més adequada en cada situació confiant en ell i en les seves possibilitats, per tal que l'infant trobi una base segura de confiança, aprovació i suport. Tot això incidirà en la construcció d'un concepte positiu de si mateix.

L'infant requereix relacions el més individualitzades possible, íntimes i singularitzades. Aquests moments els podem trobar en algunes situacions quotidianes com l'alimentació, el canvi de bolquers, la rentada de mans, l'acompanyament a dormir, els jocs de falda... És important que l'educadora doni el temps necessari per crear vincles, complicitat, col·laboració...

A l'escola s'ofereix a la criatura la possibilitat de relacionar-se amb adults (educadores, familiars dels altres nens i nenes, personal de neteja i manteniment...). La interacció amb els adults introdueix l'infant en un entorn social i cultural més ric, que li ofereix el suport necessari per poder construir-se, familiaritzant-se amb multitud de signes, símbols, costums, valors..., que a poc a poc va fent seus.

4.4.4. Relacions entre els membres de l'equip

Les relacions entre els membres de l'equip es basen en el respecte, l'empatia, la confiança, la motivació, la comunicació...

Tot l'equip, des del seu lloc, és responsable del bon funcionament del centre, i en consensua l'organització i el funcionament amb la participació de tothom per tal d'avançar en un projecte en comú.

Les reunions periòdiques permeten a l'equip reflexionar sobre el dia a dia, establir criteris, consensuar objectius i actuacions i arribar a acords que recullin al màxim les idees de tots els membres i en què tothom es pot sentir reconegut.

La directora vetlla perquè el funcionament, l'organització..., de l'escola estigui dins dels paràmetres del PEC.

4.4.5. Relacions amb altres professionals

El desenvolupament integral de l'infant requereix la implicació de més d'un professional. La col·laboració entre els professionals que tenen cura de l'infant en aquestes edats, garanteix una intervenció adequada, coherent i sense contradiccions. El treball en xarxa parteix del coneixement, el reconeixement i la comunicació entre els diferents professionals, del respecte d'altres formes d'actuació i de la coordinació per determinar l'espai, el temps, la tasca i la metodologia de treball.

Les escoles bressol municipals actualment col·laboren amb el CDIAP, EAP, Xarxa O-6, CREDA, ONCE, Mediació, Benestar Social, Xarxa d'Escoles Bressol Municipals de Barcelona (Diputació) i MEX (Mataró Educa en Xarxa).

4.4.6. Relacions amb l'entorn

Les escoles bressol són centres educatius amb clara voluntat d'estar obertes al medi que les envolta, tant el més proper, el barri, com potenciant la seva participació en la comunitat.

Aquesta voluntat es fa realitat tant a través de la relació i col·laboració amb altres institucions educatives (CDIAP, EAP, escola municipal de música...) i a través de la participació de les famílies usuàries en la vida escolar i de la institució.

4.5. La línia metodològica

L'infant des que neix evoluciona i ho fa en interacció amb les persones i els objectes dins una realitat concreta, essent els primers anys de vida fonamentals per a la configuració de la seva personalitat.

L'objectiu de l'escola és contribuir i complementar l'educació de l'infant per això facilitem els recursos i dinamitzem processos amb una actitud oberta i flexible, en

formació permanent i treball en equip, per oferir a les criatures confiança i coherència educativa, valorant les capacitats de totes i cadascuna d'elles.

Tenint en compte la nostra visió d'infant, la línia pedagògica es basa sobretot en l'aprenentatge significatiu, que permet conèixer, interpretar, utilitzar i valorar la realitat. És una visió clarament constructivista, on criatura és protagonista del seu aprenentatge. Aquest és un procés actiu de manipulació, exploració, construcció i investigació, en el que hem de propiciar la curiositat, la iniciativa i la reflexió.

Les activitats quotidianes donen resposta a les necessitats bàsiques de caràcter biològic: la gana, el descans, la higiene. Són moments de relació plens de respecte i de gran contingut pedagògic on les criatures tenen un paper actiu que els ajuda a avançar cap a la conquesta de la seva autonomia. Formen l'eix central de la vida a l'escola bressol i comparteixen el seu valor educatiu amb el joc, l'experimentació, la manipulació... promovent conjuntament el desenvolupament de les seves capacitats.

Els infants des del naixement mantenen una activitat espontània que es caracteritza per una actitud dinàmica per l'exploració, sigui escoltant, observant o manipulant directament tot el que tenen al seu abast. Utilitzen les seves possibilitats motores, sensorials, emocionals, cognitives i comunicatives per conèixer el seu entorn. L'educadora els acompanya des de la presència amb una escolta atenta, una mirada respectuosa i proporcionant-los la seguretat afectiva necessària. A través de l'observació copsarà el moment evolutiu de cada criatura, les seves necessitats i els seus interessos, això li permetrà crear espais i propostes rics en estímuls que generin processos d'aprenentatge.

4.6. El procés de familiarització

Fa referència al període de temps que cal per conèixer, acceptar i gaudir una nova situació. En aquest procés hi estem implicats les famílies, els infants i les educadores i cadascú ho viu, ho manifesta i evoluciona de manera diferent.

- Per a les famílies, la incorporació de la seva criatura a l'escola bressol suposa canvis importants que els provoca sentiments ambivalents, en molts casos afrontar una primera separació i deixar-la amb adults que acaba de conèixer. La tranquil·litat i la confiança dels pares i les mares en el personal educador els facilitarà la incorporació al nou medi.
- Per als infants, en molts casos, suposa separar-se per primera vegada de la seva família, situar-se en un context que li és desconegut, que té un ritme i una dinàmica propis, on podrà establir relacions amb altres infants i adults.
- Per a les educadores, l'arribada de nous nens i nenes i les seves famílies implica establir noves relacions per generar vincles. Amb la seva actitud facilitarà que es vagi construint el pont que afavorirà la seguretat i la confiança en aquestes relacions.

Hi ha situacions que faciliten el procés de familiarització.

- Intercanvi d'informacions abans de començar entre la família i l'escola mitjançant reunions i entrevistes.

- Des de l'escola s'aconsella a les famílies l'entrada gradual dels infants, així com una assistència regular.
- Mantenir un contacte directe i diari entre la família i l'escola.
- L'escola disposa de personal de reforç per a cada grup d'infants durant el primer mes.

4.7. L'avaluació: l'observació i la documentació

L'avaluació ha de formar part del procés educatiu i ha de permetre anar incorporant les modificacions necessàries en aspectes de la vida a l'escola. Tot plegat per facilitar el desenvolupament de les capacitats dels infants.

Les eines fonamentals per dur-la a terme són l'observació i la documentació pedagògica, en tant que donen informació a les educadores sobre les actuacions de les criatures.

Observar suposa una actitud molt receptiva per part de l'educadora. Implica saber escoltar, mirar en el sentit ampli de la paraula, per captar tots els missatges, senyals i alertes que els infants mostren i transmeten amb la seva actitud, amb les seves reaccions, amb la forma com interactuen, com viuen i expressen les seves emocions...

Documentar ens permet deixar constància d'una tasca o d'un procés, recopilar evidències, il·lustrar processos educatius, mostrar interessos i emocions, descriure experiències, etc. Requereix:

- ✓ El plantejament de qüestions rellevants i la formulació d'hipòtesis que orientin la recerca.
- ✓ La recollida i interpretació de dades.
- ✓ L'elaboració i la comunicació de les conclusions.

L'avaluació cal realitzar-la de forma continuada, partint sempre de les capacitats dels nens i les nenes i no de les seves limitacions. Ha de considerar el punt de partida de cadascun, fugint de la creació de conceptes previs, de prejudicis sobre els infants i d'expectatives sobre les seves possibilitats.

Ha d'estar integrada i contextualitzada en la dinàmica habitual de l'aula, ha de ser significativa i requereix l'intercanvi d'informació i interpretació amb totes les professionals que participen en el procés educatiu de cada infant.

S'avalua per:

- Entendre millor el procés educatiu de les criatures.
- Captar els seus interessos i d'aquesta manera poder oferir les propostes i els materials més adequats.
- Verificar el grau d'assoliment dels objectius fixats.
- Facilitar l'adaptació de l'ajut pedagògic a les característiques individuals dels infants.
- Compartir la informació amb les famílies referent als seus fills i filles.
- Reflexionar sobre la pròpia pràctica per avançar com a professionals, per millorar i fer créixer el projecte d'escola, per augmentar la cohesió de l'equip educatiu.

4.8. L'equip docent

El personal educador és el punt de referència per a les famílies i els infants. Les famílies confien en les educadores l'atenció dels infants i aquests necessiten establir-hi una vinculació afectiva que els ofereixi la seguretat necessària per familiaritzar-se amb l'escola.

Els valors del centre, que queden reflectits en el PEC de cada escola, determinaran l'actitud de les educadores.

Característiques

El perfil de la persona educadora es caracteritza per l'adquisició d'una maduresa personal i una formació professional necessària per afavorir el desenvolupament harmònic dels infants.

La **maduresa personal** implica:

- **Capacitat d'empatia** que afavoreix les relacions interpersonals i permet actuar amb respecte amb un mateix i amb els altres.
- **Capacitat d'expressar** les pròpies idees, escoltar activament les dels altres i acceptar les opinions i crítiques, mantenint una actitud receptiva per poder compartir la responsabilitat educativa dels infants.
- **Capacitat d'autocontrol** per mantenir una actitud serena davant de situacions imprevistes.
- **Confiança en un mateix** que li permetrà adaptar les seves accions a cada moment mantenint el sentit comú en l'acció educativa.
- **Consciència de la incidència de la seva actitud** en el desenvolupament general de l'infant.
- **Un interès, un coneixement i una sensibilitat cultural i social** que li permetrà exercir de mediatra entre la seva cultura, la de les famílies i la de la nostra societat, desenvolupant els valors socials i culturals bàsics per a la formació de les criatures.

L'atenció educativa directa als infants del primer cicle d'educació infantil és a càrrec de professionals amb titulació de mestre en aquesta especialitat o el títol de grau equivalent.

La formació contínua de l'equip docent és imprescindible per enriquir les seves competències professionals, donar lloc a la reflexió, provocar canvis en les accions i afavorir així, l'evolució i la millora dels projectes educatius.

Les educadores exerceixen la seva responsabilitat educativa vetllant pel desenvolupament de l'infant, pel seu benestar i pel respecte dels seus drets com a persona.

Les seves **funcions educatives** són:

- **Donar resposta a les necessitats dels infants.**
Ofertir a l'infant una atenció el més individualitzat possible, tenint en compte les seves necessitats tant físiques, psíquiques com afectives; l'ajut necessari

en moments determinats retornant-li el protagonisme tan aviat com sigui possible.

Aquesta relació amb l'educadora és la base per al benestar de l'infant a l'escola.

Acompanyar els infants en les seves emocions perquè puguin expressar i exterioritzar les seves alegries, inquietuds, angoixes..., amb la tranquil·litat que totes seran escoltades i respectades.

Acompanyar-los en les seves vivències, des de la presència i el respecte, oferint el temps necessari perquè puguin intervenir sense pressa, respectant així els ritmes i els processos d'aprenentatge.

- **Promoure el desenvolupament de les capacitats dels infants.**

Proporcionar a l'infant un entorn enriquidor que afavoreixi la descoberta, l'exploració, la investigació, la interacció i la creativitat. En definitiva, facilitar situacions que suggereixin múltiples possibilitats d'acció.

- **Mantenir una relació propera amb les famílies dels infants.**

Respectar la diversitat de les famílies i acompanyar-les en la criança de les seves criatures, amb actitud oberta i d'escolta activa.

- **El treball en equip.**

Garanteix la coherència educativa tant pel que fa a l'organització com en el seu funcionament global. Les reunions periòdiques de l'equip docent permeten reflexionar sobre la quotidianitat, consensuar objectius i actuacions, decidir i avançar conjuntament perfilant la línia educativa.

- **Planificar i organitzar l'ambient educatiu.**

Facilita l'organització de l'entorn físic i social de l'escola: el temps, els espais, els materials, les propostes educatives, l'organització grupal dels infants, etc.

- **Observar.**

Implica tenir una mirada que ens permeti conèixer els infants, els seus interessos i les seves necessitats i ens porti a la reflexió.

- **Documentar.**

Permet fer visible els processos d'aprenentatge.

- **L'autoavaluació.**

És imprescindible per reflexionar d'una manera rigorosa i metòdica sobre la pràctica educativa i ens permet introduir els canvis necessaris per millorar i avançar.

4.9. La inclusió dels infants amb necessitats específiques de suport educatiu

La inclusió dels infants amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE) és un dret indiscutible, que té com a objectiu principal aconseguir una societat inclusiva i accessible, que permeti avançar cap a la plena autonomia dels infants, eviti la discriminació i propiciï la igualtat d'oportunitats per a tothom.

Quan parlem de NESE a les EBM de Mataró ens referim a tots els infants que presenten:

- **Necessitats educatives especials** que afecten el seu desenvolupament i aprenentatge: diversitat funcional física, intel·lectual o sensorial, trastorns de l'espectre autista, trastorns mentals, trastorns greus de conducta, malalties degeneratives greus o malalties minoritàries.
- **Situacions de desavantatge educatiu** causades per situacions socioeconòmiques especialment desfavorides (situacions familiars, socials, culturals i econòmiques) que interfereixen en el desenvolupament.
- **Trastorns d'aprenentatge o de comunicació** que afecten l'adquisició i l'ús funcional del llenguatge, les habilitats matemàtiques i el desenvolupament de l'autoregulació emocional i del comportament.

La Direcció d'Ensenyament, per donar resposta a les necessitats derivades de la inclusió d'infants amb NESE, establirà convenis de col·laboració amb altres institucions que li puguin donar suport professional, en diferents àmbits:

- Informar, orientar i assessorar les educadores de les escoles bressol municipals sobre les actuacions a portar a terme a l'aula amb aquests infants.
- Assessorar les educadores sobre les intervencions a fer amb les famílies.
- Prevenir i detectar possibles alteracions en el desenvolupament dels infants i formar les educadores perquè també puguin fer una primera valoració.
- Avaluar i fer el seguiment de les necessitats educatives dels nens i nenes.
- Dotar les Escoles bressol municipals de recursos humans i materials adients per a l'atenció dels infants amb NESE.

5. ESPAIS INFANTS I FAMÍLIA

És un servei adreçat a famílies amb infants fins als 3 anys no escolaritzats, amb la finalitat d'acollir i acompanyar-les en la criança.

S'ofereixen espais de calma i tranquil·litat pensats amb cura, on pren protagonisme el joc espontani, la interrelació entre els infants i els adults.

Les educadores que dinamitzen aquests espais tenen habilitats, coneixements i experiència en la petita infància, en la relació amb les famílies i en la conducció de grups; com també un grau de maduresa i equilibri personal. Realitzen una tasca de suport en les trobades, per tal de posar en relleu el saber de cada família. Es reconeixen i s'acullen les seves iniciatives, dubtes i aportacions en relació a l'educació i el desenvolupament del seu infant. S'incideix en la participació i el protagonisme de tots els implicats i espossibiliten recursos per crear una xarxa d'ajuda mútua entre els participants.

Comptem amb el suport i la col·laboració, sempre que es consideri necessari, de professionals com pediatres, psicòlegs, assistents socials..., per tenir un ventall més ampli de recursos i possibilitats de consulta i reflexió.

Els objectius generals del servei són:

- Acompanyar la família en la criança del seu infant proporcionant ajut, suport i recursos educatius, apoderant i donant confiança en la seva tasca educativa.
- Afavorir un vincle afectiu amb l'adult mitjançant l'escolta, l'acompanyament i el respecte.
- Potenciar la socialització dels infants i les seves famílies.
- Crear xarxes de relacions socials de convivència i suport entre les famílies compartint els seus valors.
- Promoure el desenvolupament integral de l'infant en un context organitzat, acollidor i enriquidor; on puguin jugar, experimentar, compartir, relacionar-se en un ambient tranquil i segur, i afavorir així el seu procés d'autonomia.
- Fomentar la valoració i el respecte a la diversitat dels infants i les seves famílies.
- Prevenir l'aïllament social i possibles situacions de risc de les famílies, oferint els recursos i suport adients.

Els espais que s'ofereixen són:

ESPAI NADÓ:

Espai de trobada i intercanvi adreçat a famílies que acaben de tenir unacriatura, on poden compartir durant el seu primer any de vida experiències, vivències, dubtes..., sobre la maternitat, la paternitat, la criança i l'educació. Aquest espai té la intenció d'oferir eines i recursos als pares i mares perquè els ajudin a confiar en les seves capacitats.

ESPai FAMILIAR:

Espai de trobada per a famílies amb infants d'entre 1 i 3 anys, on es convidael adults que tenen cura dels infants a l'intercanvi d'experiències, expectatives, inquietuds..., en relació a l'educació alhora que la interacció, la descoberta i el joc estan presents entre els infants.

TALLERS EN FAMÍLIA:

Els tallers formen part del projecte Espais Infants i Família. Adreçats a famílies amb infants d'entre 1 i 3 anys on poden compartir vivències i emocions, moments de calma, descobertes..., a partir del moviment, l'experimentació i la creació on l'acció espontània de l'infant pren protagonisme.

6. ESTRUCTURA ORGANITZATIVA

